KUTSESTANDARD

Massaažiterapeut, tase 6

Massaažiterapeut, tase 6 kutsestandard on tööturu nõudmistele vastavate koolituskavade ja õppeprogrammide koostamise ja isikute kompetentsuse hindamise alus.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Massaažiterapeut, tase 6	6

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	**Nimetus kutsetunnistusel**
Lastemassaaži teraapia	Lastemassaažiterapeut, tase 6
Spordimassaaži teraapia	Spordimassaažiterapeut, tase 6
Üldmassaaži teraapia	Üldmassaažiterapeut, tase 6

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Massaažiterapeudi töö on kliendi/patsiendi organismi häirunud funktsioonide taastamine, tervisehäirete ennetamine ja leevendamine parimal võimalikul viisil, toetades kliendi/patsiendi igapäevast elukvaliteeti. Massaažiterapeut valmistab ette töökoha, loob kontakti masseeritavaga, kogub anamneesi ja masseerib, kasutades korrektseid ja kohaseid massaaživõtteid ning järgib kutse-eetikat. Ta nõustab ja juhendab kliente ning vajadusel soovitab pöörduda tervishoiuspetsialisti poole.

Lastemassaažiterapeudi töö on igas vanuses lapsele massaaži teostamine ja lapse suunamine kehaliste harjutuste tegemisele, arvestades lapse ealist arengut ning tervislikku seisundit. Lastemassaažiterapeut töötab tavaliselt tugimeeskonna liikmena, hinnates adekvaatselt oma rolli töös lapsevanema või hooldaja, lastearsti, füsioterapeudi, logopeedi jt spetsialistidega või iseseisvalt. Ta nõustab ja juhendab last ning lapsevanemat, vajadusel soovitab pöörduda teiste spetsialistide poole.
Ta nõustab ja juhendab last ning lapsevanemat või hooldajat, vajadusel soovitab pöörduda tervishoiutöötaja ja/või füsioterapeudi poole. Lastemassaažiterapeudi kliendiks on laps koos tema vanema ja/või hooldajaga.

Spordimassaažiterapeut töötab tavaliselt iseseisvalt või meeskonna liikmena, kuhu kuuluvad üksiksportlane ja/või võistkond, treener, spordiarst, füsioterapeut. Meeskonnas töötades oskab hinnata adekvaatselt enda rolli .Tema ülesanne on massaažiga sportlaste treenituse taseme ja maksimaalse saavutusvõime sihikindlale tõusule kaasaaitamine ning ajastatud tippvormi säilitamine. Spordimassaažiterapeut kontrollib ja mõjutab oma tööga kõige vahetumalt sportlaste organite talitluslikku seisundit, soodustades koormusjärgseid taastumisprotsesse, ennetamaks üleväsimust, traumasid ja tugiliikumisaparaadi ülekoormushaigusi.

A.2 Tööosad

A.2.1 Klienditeenindus ja suhtlemine
1. Kliendi vastuvõtmine ja ära saatmine.
2. Massaažiteenuste ja toodete tutvustamine.
3. Klientide teenindamine.
A.2.2 Töö dokumentide ja andmebaasiga
1. Töö dokumenteerimine.
2. Oma raamatupidamise korraldamine.
3. Korrektse erialaterminoloogia valdamine.
4. Kliendibaasi haldamine.

A.2.3 Massaaž ja selle läbiviimist toetavad tegevused
1. Tööks ettevalmistumine (riietus, juuksed, küüned, hügieen; psühholoogiline valmisolek jm).
2. Töökeskkonna ja töövahendite ettevalmistamine.
3. Töökoha korrashoidmine.
4. Anamneesi kogumine ja kliendi seisundi hindamine ning kliendi ettevalmistamine massaažiks.
5. Massaažiseansi/teraapia planeerimine.
6. Massaaži/teraapia teostamine.
7. Abi ja/või võimlemisvahendite kasutamine.
8. Massaaži/teraapia lõpetamine.
9. Rehabilitatsioonimeeskonna liikmena tegutsemine.
10. Teraapia tulemuste hindamine.

Spetsialiseerumisega seotud tööosad

Lastemassaaž
A.2.4 Ettevalmistused lastemassaažiks ja massaaži teostamine
1. Kontakti loomine.
2. Massaažikabineti ettevalmistamine.
3. Teabe kogumine.
4. Juhiste andmine.

Spordimassaaž
A.2.5 Ettevalmistused spordimassaažiks ja massaaži teostamine
1. Otstarbelise aparatuuri kasutamine.
2. Tulemuste hindamine.
3. Võistluseelne, võistlusaegne ja võistlusjärgne massaaž.
4. Spordiala spetsiifikast lähtumine.
5. Esmaabi andmine traumade korral.
6. Erinevaite spordimassaaži tehnikate ja meetodite.
7. Spordimassaažiks, sh spordivigastuste ennetamiseks, sobivate tehnikate kasutamine.
8. Tugimeeskonna füsioterapeudi või arsti assisteerimine.
9. Tugede kasutamine (nt ortoosid, teipimine jm).
10. Spordispetsiifiliste õlide, kreemide, salvide jm kasutamine.

Üldmassaaži teraapia
A.2.6 Ettevalmistused massaažiteraapiaks ja massaaži teostamine

A.3 Töö keskkond ja eripära

Massaažiterapeudi töökeskkond peab olema ergonoomiline, puhas, valgustatud, õhutatud ja soe. Massaažiterapeudi töö eripäraks on vältimatu kehaline kontakt kliendiga, mis loob delikaatse situatsiooni, kus klient peab tundma end turvaliselt. Massaažiterapeut töötab tervishoiu-, sotsiaal-, haridusasutuses või erapraksises. Lastemassaažiterapeudil tuleb arvestada oma kabineti sisustamisel lapse arenguetappide erisustega. Spordimassaaziterapeut töötab spordi- või terviseklubides. Spordimassaažiterapeudi töötab sportlasega individuaalselt või meeskonnaliikmena.

A.4 Töövahendid

Massöör kasutab massaaži teostamisel massaažilauda, massaažimatti, patju, tekke, linasid, õlisid, puhastusvahendeid jms. Kasutab ida- ja läänemeditsiini terapeutilisi abivahendeid (kinesioteip, mähkimiskiled, ravisukad, jms). Lastemassaažiterapeut kasutab ka lastemassaažilauda ja ujutamisvanni ning -vahendeid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Massaažiterapeudi töö eeldab motoorset võimekust, analüüsi- ja sünteesivõimet ning teenindusvalmidust. Massaažiterapeut on empaatiavõimeline, usaldusväärne, koostöövõimeline, kohanemisvõimeline, loominguline, hea pingetaluvusega. Lastemassaažiterapeut on lapsesõbralik.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Tavaliselt on massaažiterapeut keskharidusega erialase koolituse läbinud ja töökogemusega isik.

A.7 Enamlevinud ametinimetused
Massaažiterapeut, lastemassaažiterapeut ja spordimassaažiterapeut.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kompetentse järgmiselt: Kõigile on kohustuslikud kompetentsid B.2.1 – B.2.3 ja läbiv kompetents B.2.7. Spetsialiseerumistel tuleb tõendada lisaks kohustuslikele kompetentsidele alljärgnevalt: Lastemassaažiterapeut - kompetents B.2.4. Spordimassaažiterapeut - kompetents B.2.5. Massaažiterapeut - kompetents B.2.6.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Klienditeenindus ja suhtlemine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) võtab kliendi vastu, tutvustab talle salongi kodukorda, lähtudes klienditeeninduse heast tavast ja eelseisvat massaažiprotseduuri; loob kliendile turvalise keskkonna; enne kliendi ärasaatmist küsib tagasisidet ja huvitub kliendi seisundist; selgitab kliendile järgmiste seansside või muude teenuste vajadust; 2) tutvustab kliendile osutatavaid teenuseid ja kasutatavaid tooteid, kirjeldades teenuste sisu ja otstarvet; 3) suhtleb klientidega sõbralikult lähtuvalt kutse-eetikast ning konfidentsiaalsusest; mõistab ja arvestab kultuuride mitmekesisust ja on salliv; väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; lahendab delikaatselt konfliktsituatsioonid; kuulab kliendi arvamust.	

B.2.2 Töö dokumentide ja andmebaasiga	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) dokumenteerib korrektselt ja arusaadavalt kliendiga tehtud töö, lähtudes kehtivatest andmekaitsenõuetest ja valdkonnaga seonduvatest õigusaktidest; 2) korraldab oma raamatupidamist, lähtudes õigusaktidest ja raamatupidamise heast tavast; 3) kasutab korrektselt erialast terminoloogiat; 4) haldab kliendibaase, arvestades kehtivaid andmekaitsenõudeid.	

B.2.3 Massaažiteraapia ja selle läbiviimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1) tööks ettevalmistumisel lähtub hügieeninõuetest ja eriala eetikast (riietus, juuksed, küüned, hügieen; psühholoogiline valmisolek teenuse osutamiseks ning kliendiga suhtlemiseks jm); 2) valmistab ette massaažikabineti ja töövahendid, massaažiseadmed ning aparatuuri (õhk, temperatuur, ruumi ja vahendite hügieen, valgustus, muusika, laud, matt, padjad, rullid, linad, rätid, aluspaber, deso-vahend, pesemisvahendid, kreemid, õlid, talgid, hommikumantel, ühekordsed sussid, püksid, ühekordne müts jne), lähtudes kabinetile esitatavatest tervisekaitse ja ergonoomika nõuetest; valmistab tööruumi ette vastavalt massaaži liigile; 3) töökoha korrashoidmisel lähtub tööohutusest, ergonoomikast ja hügieeninõuetest; korrastab ruumi enne ja pärast massaažiseanssi; 4) selgitab välja kliendi pöördumise põhjuse, ootused ja võimalikud terviseriskid; teabe kogumiseks kasutab anamneesiküsimustikku, arsti ettekirjutust ja/või küsitleb klienti; valib sobiva massaažiliigi, -tehnika ning toetavad vahendid; selgitab kliendile valitud lähenemist, lähtudes näidustustest ja vastunäidustustest; terviseriski olemasolul soovitab teisi võimalusi või pöördumist tervishoiutöötaja poole; 5) lähtuvalt valitud massaaži liigist/teraapiast ja selle ajalisest pikkusest, planeerib sobivad võtted, tehnikad (näit tempo, rütm, tugevus jm), vahendid (näit õlid, kreemid, kupud jm) ning võtete rakendamise ajalise kestvuse; teavitab klienti võtete otsestest ja kaudsetest toimetest;	

6) teostab massaaži/teraapiat lähtuvalt koostatud plaanist, suhtleb kliendiga tagasiside saamiseks, rakendab ergonoomilisi tehnikaid, abistab klienti kehaasendi muutmisel, kasutab töövahendeid vastavalt vajadusele; 7) kasutab vajadusel abi ja/või võimlemisvahendeid 8) teavitab klienti/patsienti massaažiseansi/teraapia lõppemisest ja võimalikust ortostaatilisest reaktsioonist (kukkumisoht), vajadusel abistab klienti/patsienti massaažilaualt/matilt tõusmisel; teavitab klienti/patsienti võimalikest massaažijärgsetest füüsilistest ja psüühilistest muutustest organismis (näit lihasvalu, unisus, peavalu, vedelikupuuduse oht, erutusseisund jm); annab soovitusi eneseabiks ja vajadusel soovitab kliendil/patsiendil pöörduda tervishoiutöötaja ja/või füsioterapeudi poole; lähtudes eelkirjeldatud tegevustes klienditeeninduse heast tavast; 9) vajadusel tegutseb rehabilitatsioonimeeskonnas 10) hindab teraapia tulemusi lähtudes püstitatud eesmärgist ja kasutatud tehnikatest ja vahenditest.

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Spetsialiseerumistel tuleb tõendada lisaks kohustuslikele kompetentsidele alljärgnevalt:
Lastemassaažiterapeut - kompetents B.2.4.
Spordimassaažiterapeut - kompetents B.2.5.
Massaažiterapeut - kompetents B.2.6.

Lastemassaaži teraapia	
B.2.4 Ettevalmistused lastemassaažiks ja massaaži teostamine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) arvestab lapse arengust tulenevate erisustega, suudab luua kontakti erinevas vanuses ja erivajadustega laste ja nende vanemate ja/või hooldajatega; 2) massaažikabineti ettevalmistamisel arvestab lapse arengut (näit eakohased mänguasjad tähelepanu püüdmiseks, nende puhastamiseks vajalikud vahendid, töövahendid on paigutatud turvaliselt jm); 3) vajadusel kasutab teabe kogumiseks arsti ettekirjutust ja/või küsitleb klienti; 4) vajadusel annab juhised ja nõustab klienti massaaživõtete rakendamisel ja/või kehaliste harjutuste, sh ujutamise iseseisvaks sooritamiseks, kasutades selleks sobivaid metoodikaid; vajadusel ujutab last, kasutades selleks sobivaid vahendeid ja võtteid.	
Teadmised: 1) laste funktsionaalne anatoomia ja füsioloogia ning ealine ja füüsiline areng- kõrgtase; 2) laste psühholoogia - kesktase; 3) laste sagedamini esinevad haigused - kesktase; 4) laste ortopeedia - kesktase; 5) laste neuroloogi a - kesktase; 6) laste rehabilitatsiooni iseärasused ja terapeutilised harjutused - kesktase; lastemassaažid: 7) beebimassaaž - kõrgtase; 8) Idamassaaž - kesktase; 9) laste spetsiifiline suhtlemispsühholoogia ja nõustamine - kesktase.	
Hindamismeetod(id): test ja situatsiooni ülesanne.	

Spordimassaaži teraapia	
B.2.5 Ettevalmistused spordimassaažiks ja massaaži teostamine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) kasutab lisaks manuaalsele tugiliikumiselundkonna testimisele vajadusel ka selle otstarbelist aparatuuri (nt koniomeeter, müomeeter jm); 2) hindab tulemusi, selgitab neid kliendile, rakendab erinevaid meetodeid sportlaste füüsilise ja psüühilise seisundi eripära kliendi tippvormi ajastamisel võistlusteks; 3) teeb võistluseelset, vajadusel võistlusaegset ja võistlusjärgset massaaži;	

4) spordimassaaži tegemisel lähtub spordiala spetsiifikast ja treeningprotsessi terviklikust ülesehitusest ning sportlase psühho-füsioloogilisest seisundist, east ja soost tulenevatest iseärasustest; 5) vajadusel annab esmaabi sporditraumade korral; 6) kasutab oma töös erinevaid spordimassaaži tehnikaid ja meetodeid (näit tempo, rütm jt), lähtuvalt vajadusest (treening-, ettevalmistav-, toniseeriv-, mobiliseeriv-, rahustav-, eelsoojendav-, profülaktiline-, treeningut asendav massaaž, tahtlikult ja tahtmatult pingutatud lihaste massaaž); 7) kasutab oma töös spordivigastuste ennetamiseks sobivaid tehnikaid (näit PLV-, PIR-tehnika, mobilisatsioon ja immobilisatsioon jt) ja meetodeid (näit organsüsteemide funktsionaalse võime taastamiseks vajalikud harjutused, asendravi jt); 8) vajadusel assisteerib tugimeeskonna füsioterapeuti või arsti; 9) vajadusel kasutab tugesid (lahased, ortoosid) ning teipimist; 10) masseerimisel kasutab massaaži eesmärgist lähtuvalt spordispetsiifilisi õlisid, kreeme, salve jt.
Teadmised: 1) spordifüsioloogia - kesktase; 2) sportliku treeningu alused (ülesehitust ja treenituse tekkemehhanisme) - algtase; 3) spordimassaaži roll treeningprotsessis - kõrgtase; 4) spordipsühholoogia- algtase; 5) tugiliikumisaparaadi ülekoormusseisundid, haigused ja spordivigastused - kesktase; 6) spordivigastuste ennetamine - kesktase; 7) füüsikalise ravi (näit elektri-, magnet-, termoravi, jt) ja võimalused - algtase; 8) spordibiomehaanika ja spordikinesioloogia - algtase; 9) kehaliste harjutuste osatähtsus, sh terviseriskiga seotud harjutused - algtase; 10) müofastsiaalsed tehnikad – kesktase

Üldmassaaži teraapia	
B.2.6 Ettevalmistused massaažiteraapiaks ja massaaži teostamine	**EKR tase 6**
Teadmised: 1) segmentmassaaž – kesktase; 2) lümfimassaaž – kesktase; 3) sidekoe massaaž – algtase; 4) rasedate massaaž – algtase; 5) vanurite massaaž – algtase; 6) üks idamaade massaaž – kesktase; 7) neuroloogilised haigused ja massaaž nende puhul – kesktase; 8) tugi-liikumisaparaadi haigused ja massaaž nende puhul – kesktase; 9) pehmete kudede manuaalteraapia – algtase; 10) müofastsiaalsed tehnikad – kesktase	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Massaažiterapeut, tase 6 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel A2 (lisa 1); 2) täiendab tööalaseid teadmisi läbi pideva professionaalse arengu; läheneb ülesannetele loovalt; 3) kasutab kõrgtasemel adekvaatseid ja tõenduspõhiseid massaažiteraapia teadmisi ja rakendab neid praktikas; 4) loeb erialast teaduskirjandust; 5) planeerib oma aega , töötab süsteemselt ja organiseeritult; jälgib juhendeid ja protseduure; 6) oma tegevuses on suunatud kliendi vaimse, emotsionaalse ja füüsilise tasakaalu saavutamisele ja hoidmisele; 7) vajadusel annab kliendile praktilisi juhiseid ja tagasisidestab nende mõistmist ja täitmist; 8) vajadusel kasutab teabe kogumiseks arsti ettekirjutust ja/või küsitleb klienti; 9) järgib ohutusnõudeid; 10) arendab ja leiab toimivaid lahendusi kutseprobleemidele ning prognoosib nende mõju; 11) on kursis ja vajadusel teeb koostööd kodumaiste ning rahvusvaheliste erialaorganisatsioonidega; 12) vajadusel annab esmaabi;	

13) kasutab oma töös arvutit tasemel AO1-7, 12 (lisa 2); 14) järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte; 15) järgib oma töös kutse-eetikat. Lastemassaažiterapeut: 16) oma tegevuses arvestab lapse arengust tulenevate erisuste ja vajadustega.
Teadmised: 1) erialaterminoloogia, sh ladina keel; 2) anatoomia ja füsioloogia – kõrgtase; 3) klassikaline massaaž – kõrgtase; 4) kinesioloogia – kesktase. Teadmiste ja oskuste taseme kirjeldus: Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine. Kesktase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine. Kõrgtase – analüüsimine seostatud faktide alusel, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	05-11122013-3.2.2/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Hele-Leek Ambur, Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledž Kadri Englas, Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus, Eesti Füsioterapeutide Liit Lilli Gross, OÜ Grossing Spordimassööride Kool Martin Ilves, M.I. Massaažikool Marella Kakkum, Kuressaare Ametikool, FIE Alar Krautman, Eesti Loodusteraapiate Nõukoda, Krautmani Massaazi- ja Terviseakadeemia Lia Lasn, Kalevi Veekeskuse OÜ taastusraviarst Mai-Liis Toivar, Eesti Massööride Liit Jelena Viil, Kalevi Veekeskuse OÜ, Eesti Spa Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	17
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.12.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	08.06.2016
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3255 Abifüsioterapeudid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Massage therapist, level 6
Soome keeles	Hieronta terapeutti
Vene keeles	Массажист-терапевт
C.3 Lisad	

Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused